

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sezai Temelli

Muş Milletvekili

DEM Parti Grup Başkanvekili

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından paylaşılan bilgilere göre; Türkiye genelinde 1 milyona yakın Muşlu nüfusunun olduğu, göç nedeniyle Muşlu nüfusun ülkenin dört bir yanına dağıldığını çapıcı bir veri ile ortaya koymuştur. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre Muşluların %36'sı Muş'ta, %64'ü ise farklı illerde yaşamaktadır.

Göçün somut sebepleri arasında işsizlik, sosyal imkanlarının eksikliği, ekonomik koşullar, barış ikliminin olmayışı, siyasi baskılar, kamu hizmetlerinden yoksun bırakılma gibi daha pek çok neden sıralamak mümkün. Göç nedeniyle Muş nüfusu her geçen yıl hızla azalmaktadır. Sosyo – ekonomik ve politik nedenlerle kentsel yaşam kalitesi giderek düşen Muş ilinde nüfus göçü, seçim sonuçlarına da çok ciddi etkilemektedir. Çok fazla göç veren kentlerde halk iradesi tam olarak sandığa yansımamakta ve seçim bölgelerine dağılan oyların da adil olduğu söylenemez. Bunu en iyi örneği seçim bölgem Muş'ta yaşanmıştır.

Bayburt ve Muş sürekli göç veren iki il konumundayken 2015 seçimleri arifesinde Bayburt'un nüfusu bir anda 5.000 civarında arttırılmıştır. Nüfus verilerine müdahale ederek Bayburt'un nüfusunu olağandışı bir şekilde arttırılmıştır. Nüfus büyüklüklerine göre sıraya konulan Bayburt ve Muş illerin milletvekilleri bu sıra esas alınarak dağıtımına tabi tutulmuş, böylece 2011 seçimlerinde 4 Milletvekil çıkaran Muş, nüfus azalmasıyla milletvekili sayısı 3'e düşürülmüş, Bayburt'un ise nüfusu artırılarak vekil sayısı 2 çıkarılmıştır.

Benzer bir durum 14 Mayıs 2023 genel seçimlerinde yaşanmış bir kez daha Muş'un vekil sayısı 3'e düşürülmüştür. Milletvekilliği, Belediye başkanlıkları, meclis üyelikleri ve muhtarlıkların seçilmesi doğrudan illerin nüfuslarına göre belirlenmektedir.

Bu bağlamda;

1-Bakanlığınız, seçmen kayıtlarındaki olağandışı artış ve azalışlara dair periyodik inceleme yapmakta mıdır?

2-Bakanlığınız, Muş örneğinde olduğu gibi göçün seçme ve seçilme hakkı üzerinde yarattığı olumsuz etkinin incelenmesi ve gerekli önlemlerin alınması için bir çalışması olacak mıdır?

3- Seçim bölgem Muş'ta sistematik bir biçimde azalan seçmen ile ilgili bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Varsa son 10 yıl içinde Muş'tan göç eden seçmen sayısı kaçtır? Yaş ve cinsiyet dağılımları ne şekildedir?

4-İkamet adresi Muş ilinde olup başka ilerde geçici işlerde çalışan seçmen nüfusunun 31 Mart yerel seçimlerinde kendi yerelinde oy kullanma koşullarının oluşturulması için bir çalışma yapacak mısınız?

5- 31 Mart yerel seçimlerinde adres kaydını taşımayan ve ekonomik imkansızlıklar nedeniyle memleketlerine gidemeyen seçmenlerin kendi yerelinde oy kullanmaları için yol ücretlerinin karşılanması, iş yerlerinde kısa süreli izin kullanması gibi kolaylaştırıcı düzenlemeler yapacak mısınız?

6- Muş'ta kaçak seçmen iddiaları ile ilgili bir inceleme ve soruşturma başlattınız mı? Söz konusu kaçak seçmenlerin kolluk güçlerinden olduğu iddiaları hakkında kamuoyuna bir açıklamanız yapacak mısınız?

7- Muş merkez ve ilçelerinde 31 Mart seçim günü 142 kod belgesi ile görevlendirilecek kamu görevlisi sayısı kaçtır?